

Naročnina listu: Celo leto K 120—, pol leta K 60—, četrt leta K 30—. Izven Jugoslavije: Celo leto K 150—. Inserati ali oznanila se za računajo po dogovoru; pri večkratnem inseriranju primeren popust. Upraviništvo sprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Telefon št. 220.

STRAŽA

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo

„Straža“ izhaja v ponedeljek, sredo in petek. Uredništvo in upraviništvo je v Mariboru, Končička cesta št. 5. — Z uredništvom se more govoriti vsak dan samo od 11. do 12. ure dopoldne. Rokopisi se ne vračajo. — Nezaprite reklamacije so poštnine proste. — Telefon št. 220.

Kako so stranke vlagale kandidatne liste?

Iz tajništva Slov. ljudske stranke nam poročajo:

Dasiravno sta „demokratska“ in „samostojna“ stranka po „svoje“ prikrčili občinski volilni red za Slovenijo, čeravno so črtali žensko volilno pravico, vendar je že dne 12. aprila, ko je bil konec vlaganja kandidatnih list, bila liberalno-samostojna klika — poražena. Značilno je, da ima SLS že brez volitev v več okrajih absolutno večino občin. Se bolj značilno pa je, da JDS in njen nezakonski otrok SKS po mnogih občinah nista upali pokazati svojega imena, niti nista spravili toliko kalinov skupaj, da bi sestavili listo.

V naslednjem podamo številke, ki smo jih dobili do sobote, dne 16. t. m., zjutraj:

Sodni okraj Maribor: SLS je vložila lastno listo v 54 občinah (od 82). Brez volitve ima SLS že sledeče občine (25): Ciglenca, Cirknica, Ceršak, Dragučeva, G. Duplek, St. Ilj v St. g., Jarenina, Jelovec pri Kamnici, Kaniža pri Pesnici, Sv. Križ nad Mariborom, Ploderšnica, Na Ranci, Selnica ob Muri, Slemen, Svečina, Spod. Sentačakski dol, Gornji Sentačakski dol, Spičnik, Bistrica pri Limbušu, Bistrica pri Rušah, Kumen na Poh., Lobnica pri Rušah, Morje pri Framu, Ranče, Recenjaj. Po zanesljivih poročilih bo SLS dobila znatno večino pri volitvah dne 8. maja še v 22—25 občinah, tako da bo mariborski sodni okraj po veliki večini v taboru SLS. SKS dobi brez volitev samo tri občine in sicer: Spodnji Duplek, Grušovo in Slatinski dol. V ostalih občinah bodo zastopane vse stranke. Socijalni demokratje bodo imeli večino samo v 4 do 5 občinah. JDS in NSS sta popolnoma zginita. Župnije Sv. Križ, St. Jakob in St. Ilj so docela naši, v jareninski župniji 3, v svečinski razun ene vse (3).

Sodni okraj Slov. Bistrica: Tu ima SLS vloženo lastno listo v 35 občinah (od 43). Brez volitve ima SLS že sledeče občine (31): Sv. Ana, Bojtina, Bukovec, Cigonca, Dežno, Frlj-hajm, Gabernik, Hošnica, Hrastovec, Jelovec-Makole, Kalše, Kovača vas, Laporje, G. Ložnica, Lušečka vas, Sv. Martin, Modraže, Sp. Nova vas, Pečke, Ogljenšak, Poljčane, Pokošje, G. Polskava, Pretrež, Ritoznoj, Smrečno, Stanovsko, Stopno, Sentovec, Tinje, Žabljek. Pri volitvah dne 5. maja bo SLS pridobila še 3—4 občine, socijalni demokratje utegnejo dobiti večino v 4 občinah, v drugih občinah pa bodo zastopane vse stranke. Dve občini še nista vložile kandidatno listo. Popolnoma v taboru SLS so župnije: Laporje, Makole, Tinje, Smartin in Zg. Polskava. SKS ima kandidatno listo samo v 1, JSDS pa v 6 občinah.

Sodni okraj St. Lenart: SLS je vložila kandidatno listo v vseh 44 občinah, SKS v 10, združene in gospodarske stranke v 5 občinah. Samo naša lista je vložena v 29 občinah, t. j. 29 občin je že brez volitve naših. Pri volitvah bo še sigurno SLS imela večino v 7—8 občinah. SKS bo v najboljšem slučaju dobila 4 občine, JDS in JSDS 0, ostale 3, oziroma 4 občine bodo pa imele mešane občinske odbore. Župnije Sv. Benedikt, Sv. Ana in Sv. Jurij so popolnoma v taboru SLS.

Skupni rezultat mariborskega političnega okraja: Od 171 občin ima SLS že brez volitev 85 občin, k temu se še prišteje 30—37 občin, katere bo dobila SLS pri volitvah dne 5., oziroma dne 8. maja, tako da bo imela SLS po volitvah od 171 občin 129 popolnoma v svoji lasti. Soodločevala bo še v približno 30 občinah, le v ostalih bodo imele absolutno večino JDS in SKS.

Sodni okraj Ptuj: SLS je vložila od 70 občin lastno kandidatno listo

Volilni red.

Dolgo se je delal in pridelaval naš občinski volilni red. Vsak pameten človek bi pričakoval, da bo tako težek porod, kjer je sodelovalo toliko doktorjev in se je toliko pravilo, dal vsaj v tehničnem oziru nekaj zrelega in razumnega. Sedaj pa kaže volilno gibanje vso narodnost tega volilnega reda.

Temeljno načelo demokracije je, da morajo volitve biti tajne in svobodne. Sedanji volilni red pa greši v gorostasni meri ravno zoper to temeljno načelo, ker se mora znaten del volilcev, večsih celo velika večina, že poprej pisмено izjaviti za eno ali za drugo stranko. Ljubljanski gospodje so namreč določili, da mora vsaka stranka vložiti kandidatno listo z vse mi imeni kandidatov in njihovih namestnikov. Ta določba je popolnoma nepotrebna sama na sebi. Vzemimo, da je v nekem mestu treba voliti 40 odbornikov. Torej mora po tej določbi stranka, ki se hoče udeležiti volitev, predložiti v predpisani obliki 40 kandidatov in še 40 mož kot namestnik z lastnoročnimi podpismi. Vzemimo, da je neka stranka, ki ima opravico upanje, da dobi 6 odbornikov, oziroma enega več ali enega manj. Zadoščovalo bi popolnoma, da predloži na primer 10 kandidatov. Šest an 7 jih je izvoljenih, ostali 4 ali 3 so namestniki, ki vstopijo za slučaj, da eden prejšnjih izpade. Ako bi pa zavladała taka kužna bolezen, da bi po mrti vsi odborniki in bi ne bilo dovolj namestnikov, naj bi se razpisale nove volitve, a to se ne bo zgodilo kmalu. Vsaka stranka naj bi imela torej prosto, da predlaga samo toliko kandidatov, kolikor misli, da jih rabiti. Saj je vsaka stranka na tem zainteresirana, da jih ne predlaga pre malo.

Z nerodno določbo, katero so si izmislili ljubljanski gospodje, pa doživljamo prave absurdnosti volilnega gibanja. Maribor ima na primer nad 4000 volilcev, volilna udeležba je bila pri zadnjih volitvah nekaj nad 2000. Toliko je torej oseb, ki se aktivno zanimajo za volitve. Nastopilo je pet strank, vsaka mora postaviti 80 kandidatov in namestnikov. To se pravi, da je v Mariboru vsaki deseti volilni upravičenec kandidat, oziroma vsaki peti dejanski volilec. Izvoljenih jih bo pa samo 40, to se pravi vsaki stoti volilec! Preveliko število kandidatov velja vedno kot nepovoljen pojav v političnem življenju. V našem slučaju pa sili vlada s svojo odredbo, da se število kandidatov tako monstrozno pomnoži.

Naj bi si predstavljali ljubljanski gospodje tako-le sliko:

„Babja greda“ je majhna kmetska občina, ki ima nekaj nad 400 prebivalcev. Voliti mora deset odbornikov. Vseh volilcev je blizu 50. Podobnih občin je po Stajerskem jako veliko, a jih je tudi po Kranjskem. Izmed teh

v 60 občinah. Po dosedanjih poročilih bo naša stranka brez volitev dobila v svojo posest 30 občin, SKS pa 7. — Končni rezultat bo po naših zanesljivih informacijah ta-le: SLS 60, SKS 10, JSDS 2, 7 pa mešane. Posebno dobro se držijo Haloze in Dravsko polje niže Ptuja.

Sodni okraj Ormož: SLS je vložila od 33 občin v 22 lastne kandidatne liste. Brez volitev bo zmagala v 14 občinah. Pri volitvah pa še sigurno v 8—10 občinah. Skupni rezultat bo tak-le: 24 SLS, 4 SKS, 1 JDS, 2 JSDS, ostale pa mešane.

Manjkajo še poročila iz okraja Ljutomer, kjer pa je ¼ večine SLS zastigurana.

Sodni okraj Konjice: Kandidatne liste so vložile: SLS 18, SKS 5, JSDS 3, JDS 1, NSS 1. Kompromisne liste in sicer: SLS z SKS 1, SLS z JDS 1, JSDS ter SKS in JDS

volilcev so trije nekje po svetu, eden leži v bolnišnici težko bolan, dva sta stara trmoglavca, ki načeloma ne dasta podpisa nikamor. Ta in oni manjka še iz drugih razlogov. Ostanje torej aktivnih kandidatskih kandidatov samo komaj 40. Če bi se njih dobro ogledalo, bi bilo treba še izmed njih nekaj črtati. Ta je bil kaznovan radi lihotaštva, oni ima neko drugo napako. Toda po nekakem tihem dogovoru se vse te napake pokrijejo s plaščem krščanske dobrohotnosti za celo dobo volilnega boja — samo da bo mogoče sestaviti kandidatne liste. V občini je pa trije strank: ljudska, samostojna, socialistična in vsaka hoče sestaviti svojo listo. Prične se divji boj za podpise. Človek, ki bi si nikdar ne sanjal, da postane kedaj kandidat, je sedaj oblegan od vseh strani. Vsaka stranka mora namreč predložiti deset kandidatov in deset namestnikov, torej skupaj 60 oseb, a vseh je komaj 40. Ravno one osebe, ki so politično najmanj zrele in najbolj odvisne, so najbolj izpostavljene agitaciji. Hlapec pri krčmarju, ki je voditelj samostojnih, bo podpisal njegovo listo, čeprav bi volil z ljudsko, delavec pri podjetniku, ki je JDS, bo podpisal njegovo, čeprav je socialist. Kaj pomagajo v tem slučaju kroglice in skatljice, če se pa morajo volilci deklarirati že poprej? Do kakšnih absurdnosti pride, če mora duševno popolnoma zastal revež in moralno manj vreden človek prenašati vse breme volilne agitacije. Podpiše listem, kdor pride preje, potem je pripravljen podpisati drugemu, da se ga odkrižal. Ali bi ne zadoščovalo, da postavi v tem slučaju recimo prva stranka 10 kandidatov, druga 6, in tretja 4, a potem bi jih bilo izvoljenih od prve 6, od druge trije, od tretje eden. Na ta način bi odpadla vsa korupcija s kompromisnimi listi, prišli bi v odbor v resnici najvplivnejši možje, kar se pri kompromisni listi redoma ne zgodi, in odpadel bi res boj za podpise kandidatnih list, ki teži ravno najrevnejše, najnevednejše in moralno najslabejše.

Ljubljanski gospodje medtem niso pomislili, da imamo zunaj Ljubljane tudi še deželno z majhnimi občinami. Kjer je večsih komaj dovolj volilcev za eno listo! Morda so mislili, da bodo na ta način eskamotirali tajno in svobodno volitev in prisilili odvisne volilce, da dajo podpise vplivnejšim občanom. Izid volitev bo pokazal, da se je pri tem najbolj urezala JDS. Toda to je vprašanje poštenja in pravice in v tem imenu mora izginiti tudi ta volilni red, ki krši svobodo in tajnost volitev, a pospešuje korupcijo in politično demoralizacijo.

Od samostojnih obljubljenih kmetske „olajšave“?

Samostojni poslanci izjavljajo v svojem glasilu: „Dokler ni kaka stvar že urejena, nočemo nič obljubljati.“ Te

1. Politično neopredeljenih 5. 1 občina ni vložila kandidatne liste. Od 26 občin bo SLS zmagala brez volitev v 12 občinah. Pri volitvah 4., 5., 6., 7. in 9. maja bomo pridobili še sigurno do 4 občine, tako da bo približno 20 občin v taboru SLS.

Politična ekspozitura Mozirje (s. o. Vransko in Gornji Grad): Od 10 občin je SLS vložila 9 kandidatnih list, občini Luče in Solčava pripadeta brez volitev SLS. Po volitvah dne 4. maja bo imela SLS sigurno večino, skupno v 6 občinah.

Iz ostalih okrajev Slov. Stajerske še nimamo točnih poročil. Gotovo pa je, da bo imela SLS večino še v naslednjih okrajih: Rogatec, Smarje pri Jelšah, Kozje, Celje, Slovenjgradec, Šoštanj in Laško.

V manjšini bomo edino v sodnih okrajih Brežice, Sevnica in pa Marenberk.

ravnokar citirane besede so tiskane bolj proti koncu članka v zadnjem „Kmetijskem listu“ pod zaglavjem „Uspehi poslancev naše stranke“, koder sta pa v začetku članka zopet dve samostojni obljubi in sicer: Te dni se bo priredila naredba o povišanju eksistenčnega minimuma pri osebnodohodninskem davku tako, da bodo mali in srednji posestniki v bodoče oproščeni tega davka. To je zopet ena lažisamostojna obljuba, ki je šepava hoja za svoječasnim prof. Vesenjakevim uspehom. Prof. Vesenjaj se je kot poslanec veliko trudil, dokler se mu je posrečilo, da je finančna oblast dvignila na njegov predlog eksistenčni minimum od 1600K na 7400K.

Ako pa danes samostojni poslanci obljubljajo, da je v delu naredba, po kateri bosta prosta mali in srednji posestniki osebnodohodninskega davka, je ta tiskana obljuba nova samostojna laž! V Beogradu že izdelujejo res nove naredbe, a ne o znižanju ali celo o ukinitvenju davkov, ampak o povišanju, kar že naznanjajo vsi listi, samo „Kmetijski list“ neče o tem nič vedeti, ker se zaveda, da se skrivi višjih davkov samostojni, ki so bščali v vlado in so udeleženi pri nakupu Turkov za 120.000 milijonov. Odkod naj vzame vlada te Turkom obljubljene milijone? Gotovo jih bo izvlekla iz naroda ne potom manjših, pač pa višjih davkov. Mali in srednji posestnik bosta zaman čakala, da se jima ukine osebna dohodnina; gotovo jima bo še zvišana radi samostojnega — res mearskega ministrovanja.

Druga taka farbarija je obljuba samostojnih poslancev: da se kuje v Beogradu naredba o davka prosti žganjki vseh doma pridelanih predmetov. Obdačeno bo samo ono žganje, ki pride v prodajo pri trgoveh in v gostilni.

Glede davka proste žganjke za domače potrebe je izposloval znatne olajšave že davno Jugoslovanski klub. Da bi se pa sedaj udala finančna oblast na pritisk samostojnih in ukiniła vsak davek na kuhanje žganja, in to sedaj, ko se nam obetajo novi višji davki, po katerih bo obdačen vsak kof na posamezniku, je taka pisarija lažnjiva farbarija, kakršne je zmožna edino le elijalska stranka kmetskih koristi SKS.

Obe zgoraj omenjeni obljubi samostojnih poslancev so tako očividna laž, da jo lanko zgrabi vsakdo, ki pozna Pašičevo kupčijo s Turki in čita vesti o napovedi novih davkov, ki se bodo gotovo upirali na povišanje osebnodohodninskega davka ter obdavčenje alkoholičnih pijač. Ravnokar omenjeni lažjobljubi bi naj bili torej edini uspeh, katerega pa še le bodo udeležili samostojni v Beogradu od decembra minulega leta do danes.

To so torej dve samostojni obljubi, ki se ne bodo, ker se ne morejo uresničiti pri sedanji vladi, a resnične uspehe za žep samostojnih poslancev in ministra mesarja pa je zamolčal „Kmet. list“, ki se danes izogiblje besede „izvoznica“, kot bogasvaruj — križa.

Samostojni so v Beogradu dosegli toliko, da je takoj, ko se je vsedel na ministrski prestol ekscelencja Pucelj, bil prepovedan izvoz iz naše države, in je še danes, ker je v ovetu era izvoznicarstva, a menda ne tolikanj demokratskega kot samostojnega. Lansko leto so se omilijonarili potom izvoznice samostojni očetje od JDS, letos pa se bodo v suši samostojni sinovi od ministra Pucelja, do poprejšnjega malega posestnika Ureka, ki si danes zida kot poslanec in podpredsednik konstituantne palače, Končni in največji uspeh Puceljevega ministrovania, seve potem, ko bo nehala samostojna suša in bo dovoljen zopet izvoz, bo pač ta kot pri bivšem JDS ministru dr. Kramerju, da bo tudi o Pucelju baš radi izvoznice izjavil regent! Kot nisem hotel svoj čas več potrditi

ministrom Kramerja radi grehov izvoznictva, ne bom tudi več mesarja Pucijal

Samostojno trga zlodej že pri občinskih — pobral jo pa bo pri prihodnjih državnoborskih volitvah. Kot uspeh in preostanek Samostojne bodo pa ostali našemu kmetu naznaško visoki davki. Od samostojnega poslanstva in ministrotvanja bo tudi po razsulu stranke užival profit Pucelj ter njegov štab samostojnih poslancev, ki bodo zakraljevali potom dobičkonosne samostojne politike po novih palačah kot s omia na samostojno politiko in vlad v Beogradu, ki pa bo za od samostojnežev zapeljanega kmeta: slovenskega kmeta — smrt (SKS)!

Demokrat za Nemca.

Iz Ptujja nam pišejo: V Ptujju in v krajih, kjer ima grof Herberstein svoja posestva, se ljudje smejajo. Zakaj? Češki Herberstein ima v ptujski okolici štiri graščine. Ravnatelj teh graščin je bil več let nemški protestant Gumpert, človek brez srca, na katerega so že streljali v Ptujju in na Vurbergu.

Družinske razmere grofa Herbersteina so žalostne. On živi ločeno od svoje žene na Češkem; žena pa že od meseca junija l. l. v Ptujju. In čudili smo se takrat, da je dal grof svoji ločeni ženi toliko oblast. Imela je polno pravico uradnike odsloviti ali jih pridržati. Seveda je vse pridržala, med njimi tudi imenovanega ravnatelja g. Gumperta. Toda razne pritožbe pri agrarni reformi so vendar toliko napravile, da je Gumpert moral svoje mesto zapustiti in je nek goriški begunec Ambrož prišel na njegovo mesto. Toda zvit Nemeč ni obupal. Grofica je s svojimi prijatelji slabo gospodarila. Letos mesca marca je šel Gumpert na Češko, je grofu vse pojasnil in grofica je bila odstavljena. In danes nima nobene pravice na posestvih. In česar ljudje ne morejo umeti, je to: Tudi goriški begunec, skrbnik Ambrož, katerega je postavila agrarna reforma, je moral to svoje mesto zapustiti in vodilno mesto pri vseh graščinah je zopet prevzel nemški protestant Gumpert. Ljudstvo se posmehuje in vprašuje: Kako je to le mogoče?

Izvedeli smo, da je imel Gumpert z dr. Fermevcem več posvetovanj. On je namreč advokat grofov in seve tudi Gumpertov. In splošno mnenje tukaj je, da je dr. Fermevc, vodja ptujске frakcije in Sokolov, pomagal Nemcu Gumpertu zopet na konja, pomagal pa seveda tudi odstraniti Slovence, oskrbnika Ambrož.

Vprašamo: Ima li dr. Fermevc večjo oblast, kot vodstvo agrarne reforme? Za denar, gospod doktor, kaj ne, se vse stori? Za denar se lahko podpira tudi Nemca Gumperta zoper domačina. Taki so demokrate!

Vse ljudstvo se nad tem zgraža. Mi zahtevamo, da se tukaj napravi red. Agrarna reforma naj odstavi Gumperta in naj da začasno vsa grofova posestva pod državno upravo. Po tem naj se ta posestva razdele med ubogo ljudstvo, ki nima niti toliko zemlje, da bi si posadilo krompir in koruzo. Čemu grofu tisoči in tisoči oralov zemlje, ko toliko naših ljudi živi v siromaštvu in bedi? Mi smo do grla siti teh aristokratov in tujih uradnikov, pa tudi naših demokratskih advokatov, ki jih čuvajo. Na slovenski zemlji naj bo Slovenec gospod!

Politični pregled.

KRALJEVINA SHS.

Pri seji konstituantne 15. t. m. je govoril Ljuba Davidovič, ki je razvijal zgodovinski potek edinstva in nabračal svoj zgodovinski govor na ustavo, ki stremi za državnim edinstvom. Govornika je kritiziral republikanec Gjonovič, ki je povdarjal, da se je predgovornik oziral preveč v prihodnost, a pozabil na sedanost. Isti dan sta še govorila radikalec Simonovič, ki je priznal, da ne bazira ustava na SHS sporazumu. Za njim je govoril dolgo ter stvarno dr. Korošec, ki je naglašal ustavno zaščito vseh državljanov, ki bi se morala upirati na ekonomski demokratizem. Sedanja vlada ne bouvedla samo cen-

tralne ustave, ampak tudi centralni parlament brez socijalno ekonomske zbornice, kakor jo je zahteval Jugoslov. klub. Po sedanji ustavi bo izvojevana samo politična, ne pa socijalna enakopravnost, ker osvoboditve po sedanjem poteku nas ne bo rešilo kapitalističnega suženjstva. Vladni ustavni načrt ne nudi naši občini toliko samouprave, kot dosedaj srbski. Vladni načrt sploh ne garantira avtonomije, ampak povečuje samo samoupravne edinice, medtem ko zahtevate Hrvatska in Slovenija avtonomistične zgodovinske pokrajine. Srbi odrekajo pravo avtonomije zgolj iz bojazni pred hegemonijo v onih pokrajinah, kjer niso v večini. Le ako se zagotovi avtonomija v zgodovinskih mejah in sicer administrativna ter zakonodajna, bo izginilo tudi srbolobstvo med Hrvati in Slovenci. Ob koncu svojega govora je nastopil dr. Korošec proti kan celparagrafu. Korošev govor je zadel na oster oporek od strani raznih centralistov, a vsa oporekanja je govornik stvarno mirno zavrnil in pobil. Opozicija je dr. Korošcu burno pritrjevala.

Na konstituantni seji 16. t. m. je nastopil kot omenka vredni govornik dr. Surmin iz Narod. kluba, ki se je zavzemal za dejstvo, da ne bo sedanja ustava zadovoljila nobenega SHS plemena, ker je proti ustavi 750.000 volilcev kot dokaz, da bo ustava sprejeta proti volji naroda.

Muslimani iz južne Srbije so se na zadnjih dveh zborničnih sejah med seboj sprli do razkola. Proti vladni muslimanski člani radikalov demokratov so izstopili iz obeh strank in osnovali svoj klub, ki obstoja iz 14 članov in mu je odkazan v zbornici sedež poleg Narodnega kluba.

Radikalni klub pričakuje v svrhu končnoveljavnega izstopa Protiča iz stranke Stojanovega tozadevnega lastnoročnega pisma.

Notranji minister Draškovič je podal svojo ostavko, njegov naslednik še ni določen.

Zagrebska vlada je dobila kot prosvetnega poverjenika bivšega ministra T. Aiaupoviča, poverjenik za pravosodje je postal Jovan Jovanovič.

ITALIJA.

Vsled neprestanih spopadov med fašisti na eni, socialisti ter komunisti na drugi strani, ki so na dnevnem redu po celi Italiji, jadra danes italijanska vlada v objem anarhije.

AVSTRIJA.

Predlog državne kancelerje Mayrja za izgon vseh Habsburžanov je propadel pri parlamentarnem glasovanju z 1 glasom.

Avstrijska vlada je razposlala na vse pokrajinske vlade okrožnico, v kateri svari pokrajine pred priklopitvijo k Nemčiji, ker bi ta korak le škodoval republiki.

NEMCIJA.

Napram Nemčiji nameravajo zavezniki nastopiti zasedbo rurskega ozemlja, namških carinar-nic, blokado Hamburga in z nadaljevanjem kontrole nad gornješlezijskimi rudniki.

ANGLIJA.

Angleška rudarska stavka bo doživela fiasko, ker se niso pri družili v štrajku rudarjem železničarji in transportno delavstvo. Stavka pojema, ker že rudarske za stavko pripravljene blagajne kažejo dno.

Politična poročila.

p Resna seja muslimanskega kluba. Dne 13. t. m. se je vršila v Beogradu plenarna seja muslimanskega kluba. Razpravljalo se je o stališču, ki ga bodo muslimani zavzeli v generalni debati o ustavi v konstituantni. Klub se je bavil z ostavko narodnega poslanca Kulenoviča, kateri se ne zлага z izdajalsko politiko kluba. Važno točko dnevnega reda je nadalje tvorilo postopanje narodnega poslanca Baljiča, ki je na zaupnih sestankih in konferencah v Bosni in Hercegovini pred volilci izjavil, da se protivi nedosledni politiki muslimanskega kluba ter da ostane osebno doslednji zagovornik avtonomistične politike. — Iz gornjega poročila je razvidno, da še g. Pašić muslimanov nima popolnoma na uzdici.

Dnevne vesti.

d Delegatom Kmetijske družbe. Občni zbor se vrši na vsak način v četrtek 28. aprila ob 11. uri v Ljubljani. Pozivamo vse naše delegate, da se sigurno udeležijo občnega zborra. Navočila dobijo med potjo v vlak. Iz Maribora vozi vlak zjutraj ob 7 na 6. uro, ne ob pol 6, kakor se je pomotoma poročalo. Delegati imajo pravico do polovične vožnje v III. razredu.

d Volilni red za Slovenijo je zveržil bivši slovenski paša jadnega spomina dr. G. Zerjav. Vpletel je v volilni red nalašč kompliciranost, da bi onemogočil sestavo kandidatnih listin priprostim kmetom in vrnil na liste bolj „brihtne“ JDSarje. No, paša Zerjav ni izvedel občinskih volitev. Sledil je Zerjavu Brejce, ki je predrugičil Zerjavov občensko volilni korobač toliko, da mu je pridjal še žensko volilno pravico, katero je potrdil sam regent. A tudi Brejcu ni bila dana možnost, da bi bil izpeljal občinske volitve. Cesar nista izvedla Zerjav in ne Brejce, to bo sedaj demokrat Baltič, ki bo z izvedbo občinskih volitev v Sloveniji — s korobačem, katerega je namočil dr. Zerjav za SLS — ošibal do politične onemoglosti JDS in njeno otrovano potomstvo SKS. Kdor drugemu jamo koplje, sam v njo pače, ta rek se bo tokrat pri občinskih volitvah dobesedno izpolnil nad JDS.

d O usodi klerikalcev je napisala zadnja „Domovina“ sledeče sklepčne vrste v svojem slepem uvodniku: „Ta stranka (SLS) mora biti tepeana tudi pri občinskih volitvah in pri vsakih novih volitvah — to bodi njena usoda, plačilo naroda za njene grehe v preteklosti in sedanosti.“ Lep testament so si napisali Zerjavovi, samo da so v svoji politični agoniji vočigleč občinskim volitvam zamenjali SLS z JDS, ki bo pri občinskih volitvah do onemoglosti pobita vsled svojih grehov v preteklosti in najbolj pa radi sedanjih.

d „Slovenski narod“ in občinske volitve. „Narod“ od sobote je izustil iz svoje preluknjane barke tako bedasto slepega rešilnega goloba, da njegovi vesti gotovo sam ne verjame. Piše namreč: Klerikalci bodo pri občinskih volitvah ravnatoko pogorili kot pri onih v konstituantno. Obržali bodo v svojih rokah le neznačne od vsega sveta ločene občine, kamor še ni prodrli moderni napredni duh. Ako gospoda pri tateju „Narodu“ ne verjame poročilo o naši zmagi, naj se informira pri okrajnih glavarstvih, ki so pod JDS komando in potem bodo zvedeli, da se demokratsko napredni duh ni razblinil samo po manjšini, ampak tudi po največjih občinah in da liberalci na Slov. Stajerskem ne bodo obržali v popolni posesti niti ene same občine, med tem, ko jih je in še bo izvoevala SLS na stotine. Kakor na Stajerskem, bo gotovo tudi na Kranjskem. Iz „Narodovega“ poročila govori zopet Crnogorec: nas in Rusov je toliko milijonov.

d Starostno liberalno glasilo „S. Narod“ zna povedati, da si pridobiva SKS v dno več tal. Sedaj govore klerikalci o razsulu te stranke, da jo diskreditirajo. Ata „Narod“ je v svoj senilnosti pozabil, da ni nikdo tako gaskreditiral SKSarjev pred javnostjo kot ravno vodja JDS ministrski dr. Kukovec, ki je izrekel na JDS zaupnem shodu, da je Samostojna v razsulu in je ta Kukovečev izrek prinesel ravno „Narod.“ Kako je to? Pred par dnevi konstatira Kukovec razsulo SKS, po par dneh pa poroča „Narod“, da pridobiva samostojni vedno več tal. Tako resno politično modrovanje si lahko dovoli samo „Narod“, ki si lasti večkrat monopol na vestno pametna poročila.

d Za vse socijalno pravični minister dr. Kukovec obljublja iz Beograda v Slovenijo, da je podpisana naredba, glasom katere se dovoljuje invalidom posebna doklada, ki naj se izplača od 1. aprila naprej. Blagor in validom, ako verjamejo to vest. Koliko invalide podpornih naredb je že podpisal in razglasil v svet „mili“ nam dr. Kukovec, a izpolnil še ni doslej nobene. Sedaj so občinske volitve in bo tudi na uboge invalide zopet deževalo podpornih obljub, o katerih bo izjavil po volitvah g. Dolbe Ribni-

kar, da so tako mačenkosine, da jih ne bo izplačal, ampak počakal, da nakaže Beograd nekaj več. Ko bi g minister dr. Kukovec vsaj toliko ne prokuroval in ne farbal ravno največju revežev invalidov, bi mu odpustili njegovo nepremišljeno bolehavost govorniške griže, ker si pa izbira kot „objektum fapabile“ žive mrlče invalide. Je to od ministra zagrešeni v neobvpijoči greh!

d Klerikalna propaganda za Karla. Pod tem naslovom proušajo slovenski demokratski listi poročilo o bivanju Karla v Subotiču, češ: Klerikalci piše o, kako je Karl tam pobožno živel, hodil vsak dan k sveti maši se vsak dan izpovedal in prejel sveto obhajilo... itd. Spominjamo se, da smo dotično poročilo brali že v nekem dunajskem nemškem listu, ki pa ni v klerikalnih, ampak v čifutskih rokah. Najboljši dokaz, da tega ni pisal nobeden klerikalec, je dejstvo, da se tudi omenja, kako hod. Karl vsak dan k izpovedi. Vsaka pobožna ženska ve, da po katoliški cerkveni praksi ni pripuščeno iti vsak dan k izpovedi. Kdor hod. vsak dan k obhajilu, sme iti samo enkrat na teden k izpovedi. Če Karel tega ne bi vedel, bi mu takoj povedal izpovednik. Navedeno notico je torej napisal nekdo, ki ne gre nikdar k izpovedi, ker vsak katoličan takoj ve, da je neresnična.

d Uspeh naših škofov v Rimu. Trije jugoslovanski škoje: dr. Jeglič iz Ljublane, dr. Bauer iz Zagreba in dr. Akšamovič iz Dakova so šli v Rim poročat o naših cerkvenih zadevah in so se zopet vrnil. Demokratski listi so posvečali temu obisku veliko pozornost in se pečajo sedaj prav obširno z uspehi njihovih avdiencij. Pravijo, da niso dosegli ničesar, ali vsaj sila malo, na drugi strani pa zopet, kar zadeva slovenske zahteve na Primorskem pod italijansko vlado, popolnoma pogoreli. Tako poročanje je tendenčno in napačno. Napačno je najprej, predstaviti to potovanje, kakor neko izvanredno važno politično podjetje, potem pa napadati, češ, da niso dosegli ničesar. Če so šli škoje v Rim, so pač šli v prvi vrsti kot katoliški škoje, ki imajo dolžnost, da poročajo tekom določenega časa o cerkvenih razmerah in potrebah svoje školije. Vsled sedanjih razmer je bilo to potovanje gotovo važneše, kakor pa vseko drugo običajno. Nobeden razumen katoličan pa ni pričakoval, da bodo prinesli bogveidi kakšne pirhe. Zato je pa tudi neumno pisati, da niso dosegli ničesar. Kaj so poročali in kaj so dosegli, vedo pač najbolje sami. Samo par reči so povedali javnosti. Obredi izven svete maše se bodo vršili odsedaj v domačem jeziku, tudi pri peti sveti maši se bo pelo evangelj in list v našem jeziku. To je pač največ, kar je na podlagi cerkvenih tradicij mogoče in nikdo ne bo pričakoval, da bi v zadevi bogoslužja dosegli več. Kar pa zadeva Primorsko, nimajo naši škoje tam nobene besede. Kvečemu so zamogli povedati v Rimu svoje mnenje, ako so jih vprašali. Sicer je pa tudi bedasto pričakovati ali zahtevati, da bi se na Primorskem ločili škoje po narodnostih in bi bilo nam v znatno škodo. Primorje je, izvzemši furlanske ravnine s središčem Cervinjano, kar, a ni veliko, popolnoma slovenska dežela. Laška — a tudi močno mešana s Slovani — so samo mesta in mesteca ro Istri, laški je v dveh tretjinah Trst in laška je slaba polovica Gorice. Kako naj se to loči na školije po narodnosti, je neumljivo! Saj vendar ne morete razdeliti Trsta na dva dela, ne maramo ga pa tudi prepustiti Italijanom. Kar moramo zahtevati, je, da morajo škoje imeti kanonične kvalifikacije: Biti morajo učeni, pošteni, poznati jezik in razmere prebivalstva, in to se je našim škojom obljubilo. — Kar so v tem oziru dosežili zamogli, so dosegli, več pa ne moremo od njih zahtevati.

d Rabuka v demokratskem klubu. V seji demokratskega kluba, ki se je vršila dne 9. t. m., je prišlo do spopada med enim poslancem desnice in enim od levece. Desničar je dvignil stol ter s tem udaril levničarja po glavi — To je bil edini sklep omenjene seje. Iz tega je razvidno, da je pretepanje postalo demokratska metoda.

d Davkoplačevalcem v preudarek. Največ stane pri nas v Jugoslaviji vojaštvo, katerega moramo imeti, ker

preči na nas zunanji sovražnik od vseh strani. Vzdrževanje za nas potrebno vojaštva nam nalaga precejšnje davke. Ako moramo plačevati pojem davkov milijarde za vzdrževanje vojaštva, je pa tudi vojaška oblast dolžna, da stedi in skrbno pazi ter čuva zaprti in vojaški material. Med vojaške dragocenosti spadajo gotovo tudi konji in baš s tem materialom je v celoti vojaštvo postopati tako malomarno, da je naša dolžnost, da ga po ključnem lozadevno na odgovor. Vojaštvo je začelo vsako nedeljo izposojati vojaške konje mariborskemu Sokotu, zvečer podijo jože nevesči v Sokole preoblečeni mariborski študentje, konji in drugi razgrajadi po trdih cestah. Razgrajadi konji morajo po ure in ure čakati pred gostilnami, v katerih popivajo na jezdnih izletih Sokol. Kaj Sokolom mar, če se konjem kvadrirajo noge, ali se navlečejo prehlada, saj so vojaški, saj jih plačujejo davkoplačevalci, ne pa liberalna študentija. Dolžnost vojaške oblasti je, da da lozadevno odgovor davkoplačevalcem.

d Uradne ure pri državnih uradih. „Slovenski Narod“ z dne 13. t. m. poroča, da bodo oblasti uredile uradne ure tako, da se bo pričel s 1. majem t. l. uradovati od 8. do 12. in od 3. do 6. ure. „Narodu“ to ni povojiti. So namreč uradniki, ki bi najraje uradovale od 7. ure zjutraj do 2. ure popoldan. To bi ne bilo umestno niti za uradnike, niti za stranke. Ali naj prihajajo stranke med 12. in 2. uro v urad? Čudno se nam zdi, da podpira „Narod“, ki navadno poziva vedno k pozitivnemu delu za državo, to nesmiselno zahtevanje gotovih uradniških krogov, kateri bi uporabljali popoldneve najraje v druge, državi pa nikakor koristne namene.

d Anton Haller. V Brežicah je na dan pogreba trboveljskega trgovca Kramerja smrtno ponesrečil upravitelj javne bolnišnice brežiške g. Anton Haller. Pri povratku iz Trbovelj je na brežiškem kolodvoru po neprevidnosti prišel pod vlak. Ravež je bil priči mrtev. Tovariši bi ga bili rešili, a bilo je prepozno. Haller je bil rodom iz Pilsšana; služil je mnogo let v Mariboru kot uradnik v javni bolnišnici. Ob preobratu so mu poverili vodstvo bolnišnice v Brežicah. Rajni je bil zaveden Slovenec že od nekdanj. Ni se sramoval ne svojega narodnega in ne krščanskega prepričanja. Bil je dober in vesel družabnik. Načeloval je župi požarnih bramb v Posavju. Svoj čas, ko je bival v Mariboru, je bil zvest sodruknik „Straže.“ Rajni zapuščal ženo in več še nepreskrbljenih otrok. Starejši sin služi pri kraljevi gardi v Beogradu. Vrlemu možu svetila nebeska luč! Rodbini pa naše odkrito sožalje!

d O smrti Antona Haller se nam poroča iz Brežic: Haller ni prišel pod vlak, ampak je ponesrečil radi tega, ker je skočil iz vlaka, ko je ta še bil v teku. Pri skoku je izpodrsnil in padel tako nesrečno ob tračnico, da je zadel ravno s sencem ob njo. Bil je takoj mrtev. Pogreb se je vršil v soboto 16. aprila popoldne ob številni u-

detežbi. Za rajnim žaluje vse, ker je bil s. lošno pr. ljublj.

d Razpuščeno društvo. Poroča se nam, da je vlada raz. ustila „Männergesangsverein Rohifsch“, ker se njegovi cilji ne surinjajo z državnimi interesi. Dobro, toda v Mariboru vedno še obstoja „Männergesangsverein in Marburg“, čeprav se cilji tudi tega društva ne strinjajo z državnimi interesi, torej proč s takimi društvi!

d V Rošpohu pri Mariboru je umrl 13. t. m. posestnik Jožef Serneo. Rajni je bil zaveden, neustrašljiv narodnjak in zvest pristaš SLS. N. v m. p.!

d Nov delovni načrt. Po poročilih iz Beograda izdeluje vlada nov delovni načrt, po katerem bi znašal delovni čas v manjših delavnicah 10 ur na dan, ali 60 ur na teden.

d Sprememba vremena. Po skoro dvomesečni hudi spomladanski suši smo v petek, 15. aprila vendar dobili znaten dež. Soboto je padal celo v debelih plasteh sneg. Narava je težko pričakovala zaželjene vlage. Ljudstvo hvale Boga, da je še ob pravem času dal potrebno mokroto. Na Pohorju je zapadel velik sneg.

d „Nacionalizirana“ srbska banka. V 83. št. „Službenih novin“ objavlja „Pančevačka narodna banka“ bilanco za leto 1920. Kot upravni svetniki so podpisani (seve v cirilici) stedeči, brezdvomno „čistokrvni“ srbski gradjani: Baden, Jovan Pavle Gra', Dragutin Majer, Adolf Grambert, Vajs (Weiss), Sule (Schultz), Draguan Die (Dietz), dr. Vitigšlager (Wittigshlager), Serter (Scherter) in Ciernmajer (Ziffermeyer). Pri čitanju teh imen si bodo čitatelji z gotovostjo predstavliali v duhu to krivonosno židovsko družbo. Toda židovska banka stoji pod varstvom demokratov, o tem ni dvoma. Navsezadnje so židje v Eshaeziji „državotvorni element“, ker ne podpirajo opozicije. Ko bi klerikalci podpirali ta demokratska strmljenja, bi ne bili — „izdajalci“ države... Da, židje so pač bolj premeteni!

d Neveljavne poštne znamke. Stare, takozvane ljubljanske poštne znamke so od 16. aprila t. l. nadalje neveljavne in so sedaj v poštnem prometu veljavne samo tiste poštne znamke, na katerih se nahajajo slike kralja Petra in regenta Aleksandra ter invalidske znamke.

Iz Celja.

d Pristaši v Celju! Pridite prihodnji četrtek, 21. aprila zvečer ob 8. uri na shod Slov. ljudske stranke, ki se bo vršil v vrtni dvorani pri Belem volul Pride govorit odličan govornik iz Maribora! Pripeljte seboj še svoje znanice in prijatelje, ki se nagibajo h krščanski Slov. ljudski stranki!

Celje. Shod SLS v četrtek, dne 14. t. m. je bil zelo številno obiskan, tako, da se ni mogel vršiti v tajništvo kakor prej, ampak v vrtni dvorani. Govoril je g. prof. Cestnik, član celjskega mestnega sosveta o občinskih nalogah vobče, in posebej o celjskem občinskem gospodarstvu od prava sem. Po njegovem govoru se je

Blazilni vpliv njegovih besed se je kmalu poizgubil in padla sem nazaj v svoje črne misli. Stric je godrnjal zoper ženske vobče in nečakinja posebej, zoper njihovo svojeglavost in njihove muhe. V Pariz da naju bo poslal z Blanko, je z vso resnobo obljuboval, da bom tam našla pozabljenega. Toda nepričakovani dogodki so ga k sreči prehteli.

Crez par dni je dobil pismo od enega svojih prijateljev. Ta mu je naznanil, da ga obišče, in prosil ga je, da bi smel pripeljati seboj svojega bratranca, nekega gospoda Kerveloch, nekdanjega poslaniškega atašeja.

Stric je nemudoma odgovoril, da mu bo v čast, ako bo mogel sprejeti gospoda Kerveloch, in je oba povabil na obed. Ni se mu niti sanjalo, kako je pospešil dogodke, ki bi naj uničile njegove sanje, menj pa vrnili moje veselje in moj up.

Dva dni pozneje — tehtne razloge imam, da si za večno zapomnim tisti usodni dan — dva dni pozneje je bilo vreme naravnost obupno grdo.

Sedeli smo v salonu, kakor navedeno. Blanka je sanjala pri ognju in suhoparno odgovarjala gospodu de Conprat. Zaljubljeni svojeglavnež ni

razvila živahna debata. Vprašanja, ki so jih stavili zborovalci na govornika o posameznostih v občinskem gospodarstvu, so pokazala, kako močno se zanimajo naši pristaši za to, kdo bo imel besedo v bodočem občinskem zastopu: ali bogati liberalci, zastopniki kapitala, ki bi lahko nosili občinska bremena, pa jih bodo kakor vselej skušali zvrniti na nižje sloje; ali socialni demokratje, ki po veliki večini z davki sami ne bodo prizadeti, pa jih bodo tem bolj lahkomišell o nalagali drugim; ali pa pristaši Slovenske ljudske stranke, ki ima na svoji listi za stopnike vseh pridobitnih in delavnih slojev od hlapca in delavca gor do profesorja in hoče tudi do vseh stanov biti enako pravična. Najbolj pa se boče Slov. ljudska stranka — to je star njen program — brigati in skrbeti za tiste, ki so pomoči najbolj potrebni in najbolj zapuščeni, siromake, delavce, male obrtnike.

Iz Ptujja.

pt Neposlušnost ptujske Irakarije. Deželna vlada za Slovenijo je svočias odredila, da se morajo gospodarski uradi pri okrajnih glavarstvih koncem decembra 1919 likvidirati. To se je že vsepovsod zgodilo. Le pri ptujskem okrajnem glavarstvu so tako neoposlušni, da nimajo smisla za striktno izvršitev vladnih odredb. Ali je deželni vladi znano, da v Ptujju kljub tej odredbi vegetira ta urad? Kakšno je pa najkrajšnje knjigovodstvo kakem razmerju do omenjenega urada stoji g Riegelbauer? G. Pirkmaier je namreč po preobratu začel pridno obiskovati knjigovodski tečaj pri mestni hranilnici Instruktorja je zagrizeni g. nemškutar Gašper, ravnatelj tega zavoda. Občinstvo želi izvedeti nagibe, ki so vodili g. Pirkmaierja k obiskovanju omenjenega tečaja. Kakšna je bilanca gospodarskega urada? Lepa družba!

pt Sumljiva „delavnost.“ Pri ptujskem okrajnem glavarstvu je postalo osobje nekako neravno. Uradujejo tudi po noči. Dr. Pirkmaier je baje zbobnal vse moči skupaj, ker gre „za sestavitev računov.“ Za kakšne račune gre, ni znano. Dozdeva se pa, da je vlada zahtevala predložitev istih. Smo zelo radovedni! — Mariborska „Straža“ je postala v Ptujju zelo popularen list. Po gostilnah, kavarnah, na cesti in povsod se komentirajo članki in novice, ki pa učinkujejo najbolj na dr. Pirkmaierja, in to kljub njegovim „trdi koži“, ki pa že ni več tako odorna kot poprej. Tako dolgo ne bomo mirovali, dokler ne prebijemo te „debele kože“ in če treba, ustrelimo i iz težjega kalibra. (Dalje prihodnjič!)

pt Ptujjska „debela koža“, oziroma dr. Pirkmaier, je bil, kakor smo že poročali, obsojen na 20 k globe, odnosno 24 ur zapora. Do današnjega dne še nismo izvedeli, da-li je to kaznen že doslužil ali ne. Čuje se namreč, da je tozadevni akt št. 410 pri mestnem magistratu bil ukraden in se ne nahaja več v registraturi. „Shranil“ ga je baje eden izmed p. sarniških uslužbencev magistrata. Dotični, o

katerem bomo prihodnjič kaj več sregovorili, ni samo Pirkmaierjev plačan konfident, marveč ga ščiti tudi „valdemokrat“ in vladni komisar dr. Senčar. Zahtevamo, da se uvede proistra-va glede izginulega spisa. V interesu uprave pa naj tudi vlada poskrbi, da se ta zadeva čim prej razjasni.

pt Ptujjska Irakarija se silno trudi, da bi spravila dr. Senčarja na kr-milo mestne občine. Celu žene teh nečebudnih laži-demokratov agitirajo po hišah. Njih spiritus rector je seveda Pirkmaier. V uradnih urah se vozajo z njimi v Mahoričev vinograd, kjer se vršijo velike konference. Pa ne bo nič pomagalo!

Iz Maribora.

d Volilni shod sklicuje Slovenska ljudska stranka za mesto Maribor v petek, dne 22. aprila v veliko dvorano Narodnega doma. Začetek točno ob 8. uri zvečer. Govorijo kandidati za občinske volitve. Dolžnost vsakega so mišljenika SLS je, da se sigurno udeleži tega shoda.

d Trgovci, le volite demokrate, ki vam gredo tako lepo na roko! Pripravlja se nova tarifa za uvozno carino. Zdaj pa se govori, da bo ta tarifa veljala tudi za nazaj, to se pravi, da bo treba povišano carino plačati tudi od predmetov, ki so bili uvoženi že pred objavo te nove tarife, torej na predmete, ki so bili že enkrat zaecarinjeni, izkalkulirani in tudi že prodani. To bo veliko presenečenje za trgovce, če bodo morali še enkrat plačati carino od predmetov, ki so jih že naprej prodali in pri katerih se te nove carine ne morejo več zaračunati! Kaj takega ne mogoče le pri demokratskem ministru! Zato pa, g. trgovci, le volite pri občinskih volitvah demokrate, ki znajo tako pametno vladati! Demokrate je povsod enak, v Mariboru kakor v Beogradu. V Beogradu neumno gospodari v velikem, v Mariboru bo pa gospodaril nespametno v malem, če bo prišel do veljave. Zato pa trgovci, pomedite na dan volitve z demokratsko koruptno stranko!

d Glede defraudantstva g. Ferdo Leskovarja nam očeta „Tabor“ laž. G. Leskovar je poneveril več tisočero svoto in je vsled tega pred Bogom in sodnijo kaznivega dejanja uskočil med socije, odtod pa med JDS, kjer se gro madi gospoda nečednih prstov: ala Leskovar, Irgolič, Toman itd. Lepo spričevalo za JDS, da ima človeka Leskovarjevega kova pri Mestni hranilnici!

d Med „častno“ cvatke mariborskega Sokola spadata g. dr. Irgolič, ki ne razločuje, to smeš vzei in tega ne! ter brat Ferdo Leskovar, ki je čisto navaden defraudant. Na vse te očitke bo seve molčal dični Sokol, dasi sicer kavkajo ti ptiči pri jez dnih izletih kot krokarji. Pojmovanje časti pri Sokolih in Orlih je kot noč in luč, črno in belo!

Orlovski vestnik.

o Včerajsnja akademija mariborskega dijaškega Orla v veliki dvorani

Stric zgane svoje časopise, Junona pa nastavi uho: „Obisk pride!“

In vstopil je stričev prijatelj in z njim njegov poslaniški ataše. —

Ne vem, zakaj je bil ta naslov v moji domišljiji neločljiv od pleše in starosti. Toda gospod Kerveloch ni bil ne star, ne plešast, in razen svojega Franca I. in njegove slike nisem še videla tako popolne moške lepote.

Ko je vstopil, mi je šinila v glavo misel: „Tale človek ima za svojih čelom skrite svatovske misli!“ — Stel je trideset let. Visoke rasti je bil, da je Pavel poleg njega izgledal kakor pritlikavec. Njegov obraz je bil inteligenten, toda ošaben in tak, da mu ni mogel nihče ne na prvi in ne na drugi poled očitatii svetega življenja. Hladen je bil, pa vljuden do skrajnosti, dovršenih družabnih oblik in obnašanja, ki je Blanko hipoma osvojilo.

Gospod Kerveloch je je občudovaje gledal in ko je stal ob slovesu poleg nje, sem s pritajenim veseljem ugotovila, da bi ne bilo lahko mogoče najti lepšega para, kakor je bila Blanka in on.

Dalje prihodnjič.

Moj stric in moj župnik.

Iz francoščine prevedel Paulus.

(Dalje.)

„Vem! Toda stric dobro pozna škofa, uredil bo stvar!“

Župnik me je spremil do C.

Ko me je videl sedeti v elegantni odprti kočiji stričevi, je vzkliknil:

„Oh, kako sem srečen, Regina, da vas vidim na vašem mestu! Tale kočija se vam pač bolje podaja, ko pa Janozovo vozilo!“

„Kmalu me bodele videli v lepem gradu!“ sem odgovorila. „Molila bom tovetinevnic, da pavolski župnik kmalu srečno pride v nebesa! To bo dobro delo, ker je že zelo star in nadtožen. Imeli bodele lepo cerkev in lepo stanovanje, gospod župnik!“

Konji so potegnili in nagnila sem se iz voza, da bi kolikormogoče dolgo še videla svojega ljubega župnika. Prijateljski mi je mahal v pozdrav in ni mislil na to, da bi si djal klobuk na glavo, ker srečno, veselo upanje se je nasešlo v njegovem srou.

XVI.

Obisk pri župniku me je le za tre utek razvedril.

ni Narodnega doma je glede obiska in prireditve uspela dokaj hvalevredno. Naše vrlo dijaštvo obojega spola je dokazalo včeraj do kako občudovanja vredno telesne spretnosti, pa tudi kako idealno visokega duševnega poleta zamore navdušiti dijaško mladež kat. ideja. Navdušeno priznanje moramo iz reči o naraščanju in naravnost so nas presenetili z otroško ljubkim rajanjem male deklice.

o Konjiško orlovsko okrožje prirediti v nedeljo, dne 1. majnika, izlet na Brinjevo goro. Ob 10. uri služba bozja, potem tabor na prostem in nastop Pridite!

Gospodarstvo.

g Mariborski trg je bil soboto 16. aprila zelo slabo obiskan. Vzrok slabotnega vremena. Cene so pri vsakem blagu nekoliko poskočile. Tudi krompir je pridobil na ceni. Na trg so prinesli večje število kozličkov, ki so jih sladkosnedi Mariborčani mahoma pokupili za čudno visoke cene. Veržniki imajo denarja dovolj!

g Mariborski sejmsko poročilo. Na svinjski sejsem 15. t. m. se je pripeljalo 146 ščetinarjev in 1 koza. Cene so bile: za plemenske svinje 1 kg žive teže 28 do 30 K, za polpitane svinje za zakol 25 do 26 K, mladi prasci 6-8 tednov stari komad 160 do 400 K, jesenski prasci 500 do 900 K. Kupčija je bila živahna.

g Slinavka in parkljevka v ptujškem okraju. Ker je izbruhnila med govedom v občinah Krčevina, Ragoznica ter Ptuj slinavka in parkljevka, je odredilo okrajno glavarstvo v Ptuju dne 8. m. stroge tozadevne sanitarne protiukrepe. Zapor ali kontumac je proglašen v občinah Krčevina in Ragoznica. Nadalje so kontumacirane še doslej neokužene občine: Vurberk,

Mestni vrh, Janževci, Kicar, Podvinci, Brestje in Breg.

g **Vojna odškodnina Nemčije.** — Nemčija ponuja naši državi na račun vojne odškodnine 100 lokomotiv in 2000 tovornih železniških vozov. Vsaka lokomotiva bi stala 400.000 frankov.

Dopisi.

Iz laškega okraja. Pod tem naslovom poroča celjska „Nova Doba“ v št. 37 o podivjanosti ljudstva v laški okolici. Poglejmo, s kakšno pravico. Kdor pozna laško okolico, ve, da je njeno prebivalstvo delavno in miroljubno. Tudi hudojamski rudarji so trezni in resni. „Nova Doba“ trdi, da spadata občini Sv. Krištof in Marijagradec med najnezavednejše in najbolj klerikalne (t. j. verne) kraje cele Stajerske, da je ljudstvo skrajno zlostalo. Zakaj? Čujte! Ker ne čita razven katoliških listov nič in črpa surovost od iz Nemčije se vračajočih rudarjev. Zasljepljenemu dopisniku je torej zaveden in napreden samo, kdor bere liberalne liste, n. pr. „Novo Dobo“, ki v vsaki številki pohrusta dr. Korošca in nekaj župnikov ter tako širi zavajenost med ljudstvom. Dopisun tudi ne ve, da se iz Nemčije vrača zelo malo rudarjev, da se zato ljudstvo od teh ne more učiti surovosti. Dalje pravi, da se je med pametnejšimi našimi kmeti začelo gibanje za Samostojno kmetijsko stranko. Res so pred lanskim volitvami samostojneži rogovilili po Laškem, pa samo nekaj uric, ko je eden njihovih generalov pridržil shod. Na njem so se samostojni dušali, da nimajo z advokati nikake zveze, a navzoči kmetje so jim dokazali da grdo lažejo. Saj se v laškem okraju žene za nje najbolj in edini laški advokat, in vsi nekmetje na tem shodu so bili sama njegova „žlahta.“ Za-

to pa so samostojni pri volitvah klaverno pogoreli. Dopisnik trdi dalje: Ti pametnejši kmetje so sklicali sestanek na Breznem. Lažeš, gospodine! Imenuj enega kmeta, ki je bil tu med sklicatelji tega sestanka. Ali nista imela na shodu prve besede laški advokat in šentjederški g. nadučitelj? Ali sta to tista pametnejša kmeta? Sicer pa na sestanku niti povedati nista upala, katera stranka zboruje, dasi smo Vas vprašali. Sele „Nova Doba“ nam je to razkrila. Prav imate, da se lastne stranke sramujete! Pišeš: Nevede za ta sestanek je isti dan napravila večja družba izlet v to gostilno, kjer je bil sestanek. Glej, glej, ne vede. Laški advokat, notar, poštar in komij, konzumar, šentjederški in doški nadučitelj, hudejamski kasir, vsi ti so nevede, kar tako slučajno prišli na samostojni sestanek. Revčki, da se imeli tako smolo! Najbolj zanimivo je pa daljno poročilo: Ko se je ta družba vračala na večer v Laško, so jo iz zasede napadli fantalini in moške s kamenjem, samokresi in divjimi klic. Človeku se kar lasje ježijo, ko bere to krvavo poročilo. Gotovo je Laško kje med Arnavti v Albaniji. Kaj pa je tu resnica? Ta večja laška družba se je menda navzela v Kozletovi gostilni — reveč korajže. Ko se je vračala, je hrulila na mirne ljudi in divje vpila „auf!“ Ljudje so začudeni poslušali, kaj da je. Mislili so skraja, da so se po dolgem času spet knapi kje našagali in zdaj razgrajajo. Nekateri so šli gledat bliže. Ko so spoznali laško gošpodo, so ji povedali, naj se vede spo dobro, če se šteje med olikance. Če bi šli šentjederčani v Laško tako „aufat“, kako bi jih Laščani pobožali. Na to je rekel eden od družbe ostalim: Prav vam je povedal ta mož. A korajža teh ljudi je še rasla. Ko so šli preko dvorišča pri K., je eden izmed

njih, poznamo ga, poklekal 13le dekca in ga brez povoda klofala ga je mati komaj rešila. Nato so tili nekega rudarja, češ, da jim kazati pot, drugače zgoba službe splošna sodba je bila: Najbolj najbolj pijani pebalini so ne ved ko. Od takih se pač ljudstvo la kolice ne bo učilo olike in zavod Da je liberaluh svoj lažnjivi dop moral zabeliti vsaj z enim župnik to je pri njegovem besnem sov do duhovnikov umljivo. Pa doh župnik se bo že sam branil s ljudi, če smatra to potrebnim. kar poziva orožništvo in sodništvo krajno glavarstvo na pomoč, kak ti nimajo drugega dela, kot štitiške izzivače. Sicer pa naj se le preiskava, dognala bo, kdo je bo rov: laška okolica ali ta čedna družba. Ljudstvo laške okolice, sko in delavsko s črnimi žulji, nimo, kdo nas tako nesramno pa časnikih: Liberalci in njihovi stojni podrepniki. Dajmo jim od pri volitvah, volimo kandidate ske ljudske stranke!

Središče ob Dravi. Ze ved so v naši državi prepovedane državne in deželne barve in bivše Avstrije. A v nekdanjem slovitom trgu Središče ob Dravi raje časa in smisla sedaj vladale vele-demokrati in samostojneži, barve bivše kronovine Stajerske pravili. Tako se namreč po štem ujedinenju lahko vsakdo vstoji nasproti gostilne Bauman pot, čegar soha nosi belo-zeleno vo. Blizajo se občinske volitve, strnite se, ter vržite iz občinske odbora vse demokrate in samostojni nimajo družega smisla, kak se brigajo le za lasten žep.

Hiša z vrtno in hlevom, solna črna lega, se proda. Maribor, Ob Bregu 24. 3-3 195

Ceno kupite moške hlače dobre kron 120—, 140—, 230—, moške spodnje hlače K 80— in 88—, srajce pisana ali bela K 120—, 145—, 170—, hlačevina 126 cm široka 1 m K 70— do 148—, plavotisk, lep, 1 m K 40—, 45—, 48—, oksford, dober 1 m K 40—, 46—, rujavo platno 1 m 34— do 40—, šifoni, fini 1 m K 42— do 50—, predpasniki za ženske K 58—, 66—, 72—, 85—, glavni robci, lepi K 30—, 36—, 42—, konjske žrange 1 par K 24—, 30—, 38—, 44—, uzde navadne in pletene K 15—, 17—, vrvi za perilo, zidarje, tesarje in seno; dežni-gumi plašč, angleški kron 1120—, žamet rižast, črn, rujav in zelene barve za moške obleke 1 m K 130— do 145—, toaletno milo, žepna zrcala, britve, nože, trake za čevlje, cigaretna papirčke, vse vrste krtač, lasne igle, glavnike in raznega drugega blaga v zalogi

Alojzij Gnušek, Maribor, Glavni trg št. 6, Slovenija. 65

Velika hiša s prostim gošpodarskim poslopijem, tik farne cerkve, v prijaznem trgu Makole, 1/4 ure od želez. postaje Poljčane je na prodaj. Na željo se proda zraven tudi ena njiva. V hiši se nahaja sedaj trgovina, pošta in več strank. Hiša je pripravna za vsako obrt; pred leti je bila v hiši gostilna in me-sarija. Povpraša se pri Posojilnici v Makolah, pošta Makole. 201

URE vsake vrste se sprejemajo v popravilo. Zaloga ur, zlatnine in srebrnine. Kupujem srebrne krone, dvekrone nove, srebrne goldinarje itd. 1-10

Jan Ignacij, Maribor, Grajski trg (v gradu).

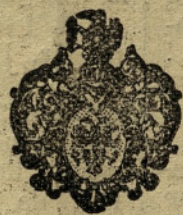
TISKARNA SV. CIRILA V MARIBORU

TELEFON ŠT. 113

KOROŠKA CESTA

KOROŠKA CESTA

prilporeča raznovrstni papir, kakor kancelijski fini in srednje fini, konceptni, strojepisni pivnik, risalni papir, najraznovrstnejše

mapice v vsaki množini, kuverte, razne zvezke za srednje in ljudske šole, sploh vse pisarniške potreščine po najnižjih cenah

Čast mi je naznaniti cen. občinstvu, da izvršujem brez konkurence po zelo nizki ceni slikanje sob, portrajin, podob, slik ali portretov. Z odličnim spoštovanjem se priporoča.

Franc Krajnc

Maribor 175
Cvetlična ulica 8. 10-10

Dvonadstropna hiša v Ptuj, na lepem prostoru, z vrtno in sadonosnikom na prodaj. Naslov v upravi. 200

Usoje m si naznaniti, da otvorim 16. aprila v Peklu nad lastersberškimi železniškimi pridrom svoj 16 vinotoč pod refo (osmico). Za obilen obisk se priporoča Andrej Janžekovič.

196 2-3

Klobuke, čevlje, obleke, perilo, dežnike, tržne torbe in razno galanterijsko blago kupite ceneje pri tvrdki

Jakob Lah, Maribor, Glavni trg

Spodnještajerska ljudska posojilnica

Stolna ulica šte. 6. v Mariboru reg. zadr. z neom. za

Obrestuje vloge po 4% in 4 1/4%

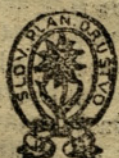
Daje posojila na vknjižbo ali poroštvo. Stroški so neznatni, ker oskrbi zavod vknjižbo 185 brezplačno. 18

Rentni in invalidni davek plačuje posojilnica sama

RUŠKA KOČA

pri Sv. Arelu na Pohorju, 1250 m, pošta in železniška postaja Ruše

Planinsko letovišče v krasni legi
Mrsle in tople kopeli
Izprehodi po gozdu

Oskrba od 1. maja do 15. oktobra
Poštna sveza trikrat na teden